

Københavns Universitet

Dekaner: Dårlig investering at beskære talent og gode idéer

Nielsen, Niels Chr.; Wegener, H. C.; Renner Hansen, John

Publication date:
2015

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Citation for published version (APA):
Nielsen, N. C., Wegener, H. C., & Renner Hansen, J. Dekaner: Dårlig investering at beskære talent og gode idéer.

A: forskning

Dekaner: Dårlig investering at beskære talent og gode ideer

3. november 2015 kl. 2:00 | 0 kommentarer

DEBAT: Fordelingen af forskningsreserven ændrer ikke på, at de varslede nedskæringer af især den frie forskning kan blive dyr for Danmark og dansk erhvervsliv, skriver dekan på AU Niels Chr. Nielsen, prorektor på DTU Henrik Wegener og dekan på KU John Renner Hansen.

Af Niels Chr. Nielsen, Henrik Wegener og John Renner Hansen

Hhv. dekan, Aarhus Universitet, prorektor, DTU og dekan, Københavns Universitet

Der mangler politisk fremsynethed og mod til at videreføre den danske forskningssucces. Den netop landede aftale om forskningsreserven mundede ud i, at Det Frie Forskningsråd får 124 mio. kroner fra forskningsreserven. Men det ændrer ikke på, at der bliver skåret 400 mio. kroner med den anden hånd.

Regeringen er i gang med at tage luften ud af en unik dansk bevillingsmodel, som i forvejen var under økonomisk pres. Og aftalen om forskningsreserven ændrer heller ikke på det faktum, at der er varslet en samlet besparelse på forskning på 1,4 mia. kroner.

Minister ignorerer advarsler

“Jeg har tiltro til, at dansk forskning også fremover vil kunne klare sig godt og være konkurrencedygtig internationalt.” Sådan svarede uddannelses- og forskningsminister Esben Lunde Larsen (V), da dr. Wilhelm Krull, lederen af en fremtrædende tysk forskningsfond, for nylig advarede om de alvorlige risici, der er ved at skære så markant i forskningen, som den danske regering ønsker.

FAKTA

Det har heller ikke skortet på advarsler fra Dansk Industri og større virksomheder, som Novo Nordisk, der er bekymret over mulighederne for fortsat at kunne rekruttere både gode hjerner og gode ideer de kommende 5

Gratis nyhedsbrev fra Altinget

Ministeren siger, at han lytter, men siger også, at inden vi får for våde øjne om forskningsbesparelser, så er vi et land, der ligger i top, hvad angår forskningsinvestering.

Vi tørrer gerne øjnene, og det er naturligvis meget positivt, at ministeren har så stor tiltro til de stærke danske forskningsmiljøer, at han ikke ser en nedskæring på 1,4 milliarder som en trussel mod deres kvalitet og konkurrencedygtighed.

Vi deler ikke optimismen og mener, at regeringens eksperiment bliver dyrt for det danske samfund på længere sigt.

Danmark risikerer at halte efter

Det er en god forretning som stat at investere i forskning, og et samfundsmæssigt afkast i størrelsesordenen 20-30 pct. er normen. Samtidig er det vigtigt at følge udviklingen i resten af verden. Flere nordiske lande investerer mere end Danmark, og samtænker man offentlige og private bidrag, investerer innovative lande som Israel, Korea og Japan væsentligt mere.

Til billedet hører også massive investeringer i forskning i hurtigt udviklende lande som Kina, Indien og Brasilien. Der er tale om investeringer, som radikalt kommer til at ændre verdensbilledet i forhold til konkurrenceevne og i sidste ende velfærd og udvikling af vores samfund.

Det bliver i stigende grad tydeligt, at det er omkring de forskningsmæssigt stærkeste forskningsmiljøer og universiteter, at der ses markant industriel vækst, som det eksempelvis ses i omegnen af Stanford, MIT, Cambridge etc. Danmark har mulighederne for at gøre det samme, hvis vi fortsat investerer tilstrækkelige midler og fordeler dem på den mest hensigtsmæssige måde.

Balancen i dansk forskning udfordres

Dansk forskning er en international succeshistorie. Danske forskere har langt større gennemslagskraft, end landets størrelse umiddelbart berettiger til.

Det skyldes ikke mindst den vigtige balance mellem grundforskning, fri forskning og strategisk forskning, som støttes af henholdsvis Danmarks Grundforskningsfond, Det Frie Forskningsråd og Innovationsfonden. Den nuværende balance skaber gode vilkår for talentudviklingen af fremtidens topforskere, og den danske bevillingsmodel/praksis nyder stor international anerkendelse.

Den balance blev alvorligt udfordret af regeringens finanslovsudspil og bliver ikke genoprettet ved at tilføre 124 mio. kr. fra forskningsreserven Det Frie Forskningsråd, når det skal kompensere for en beskæring på 400 mio. kr.

I en ny undersøgelse svarer 70 pct. af de forskere, der har modtaget midler fra Det

Frie Forskningsråd, at pengene har bragt dem tættere på at løse konkrete samfundsudfordringer.

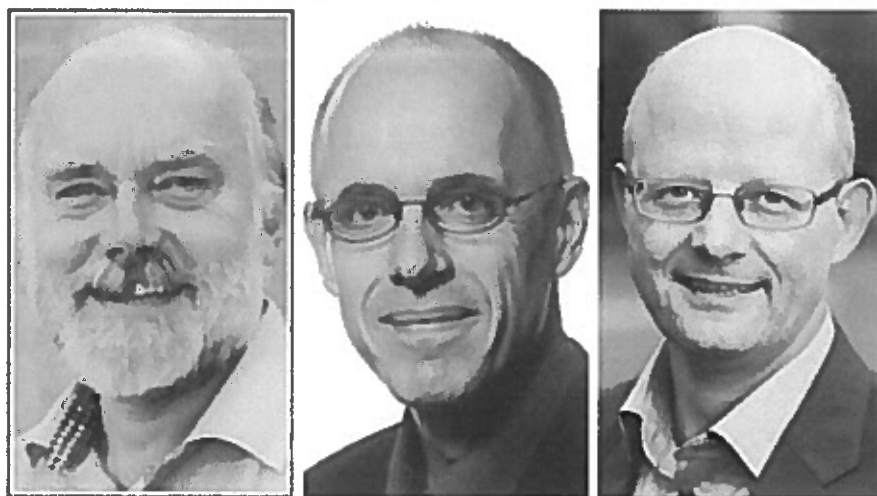
Det vil påvirke systemet på en meget markant og uhensigtsmæssig måde, at det i så stor udstrækning er Det Frie Forskningsråd, som står for skud. Der bliver så markant færre midler til at understøtte særligt den forskning, der takket være mindre bevillinger til nytænkende og meget originale projekter, skaber grundlag for de mere uforudsigelige nybrud. Den opgave løftes ofte af unge spirende forskertalenter, og når vi får færre midler til at støtte dem, mister vi som en naturlig konsekvens en væsentlig del af vores vækstlag. Der bliver kort sagt færre forskere at investere i på længere sigt.

Drop nedskæringer af Forskningsråd

Det Frie Forskningsråd blev internationalt evalueret i 2014 med et klart positivt udfald. Det største problem er i virkeligheden, at der i forvejen kun er penge til at finansiere en relativt lille procentdel, cirka 10 pct., af de ansøgte projekter. Samfundet går derfor allerede glip af alt for mange potentielt værdiskabende projekter, og med de planlagte nedskæringer vil den udvikling blive yderligere forværret.

Løbet er måske kørt med denne finanslov, men vi anbefaler politikerne at tænke langsigtet og droppe finanslovsnedskæringerne på forskningsområdet, og specielt Det Frie Forskningsråd.

Fastholdes besparelsen, bliver det en karrierestopper for en stor del lovende unge mennesker, der ikke bare vil kunne skabe værdi i egne forskningsprojekter, men som også er med til via forskningsbaseret uddannelse at løfte niveauet under uddannelsen for de mange kandidater, som skal sikre Danmarks fremtid i den internationale vidensøkonomi.

Aftalen om forskningsreserven ændrer ikke på det faktum, at massive besparelser vil ramme forskningsområdet, hvilket i sidste ende kan blive dyrt for dansk erhvervsliv, skriver dekan på AU Niels Chr. Nielsen, prorektor på DTU Henrik Wegener og

dekan på KU John Renner Hansen.

“ Vi deler ikke optimismen og mener, at regeringens eksperiment bliver dyrt for det danske samfund på længere sigt.

–
Niels Chr. Nielsen, Henrik Wegener og John Renner Hansen
Hhv. dekan, AU, prorektor, DTU og dekan, KU

0 kommentarer [Skriv et svar ↓](#)